

Titul Česká astrofotografie měsíce za leden 2023 získal snímek „NGC 6188 - souboj draků v souhvězdí Oltář“, jehož autorem je Jakub Korbel

Dnes zahájíme svou pouť vesmírnými dálkami v souhvězdí Oltáře. Pokud máte pocit, že jste toto souhvězdí na naší obloze nikdy neviděli, je to správně. S deklinací -45° až $-67,5^\circ$ je viditelné až z oblastí mnohem blíže k rovníku. Například z jižní Libye bychom viděli pouze jeho severní část.

Astrofotograf Jakub Korbel do tohoto souhvězdí zamířil svůj dalekohled až z daleké Namibie, hluboko pod rovníkem. Jeho cílem však nebylo toto souhvězdí složené z poměrně slabých hvězd, nýbrž velmi bizarní emisní mlhovina NGC 6188. Tvar této mlhoviny je natolik dramatický, že v některých pozorovateli evokuje pohled na bojující draky.

Sama mlhovina leží na okraji mohutného a pro viditelné světlo neviditelného molekulárního mračna situovaného do souhvězdí Oltáře. Fantastické tvary útvarů v mlhovině jsou vymodelovány hvězdným větrem a intenzivním ultrafialovým zářením nových hvězd v oblasti. Tyto hvězdy, které jsou staré pouhých několik milionů let, jsou součástí hvězdné asociace Ara OB1. Ta obsahuje několik desítek masivních hvězd spektrální třídy O a B (proto ta OB asociace). Jakmile bude okolní prach a plyn odfouknut, hvězdy se uvolní z gravitačního sevření a začnou se od sebe vzdalovat. Předpokládá se, že i většina všech hvězd v Mléčné dráze vznikla v podobných OB asociacích. V centru místní asociace nalezneme otevřenou hvězdokupu NGC 6193 na hranici viditelnosti pouhým okem. Obsahuje asi 27 hvězd.

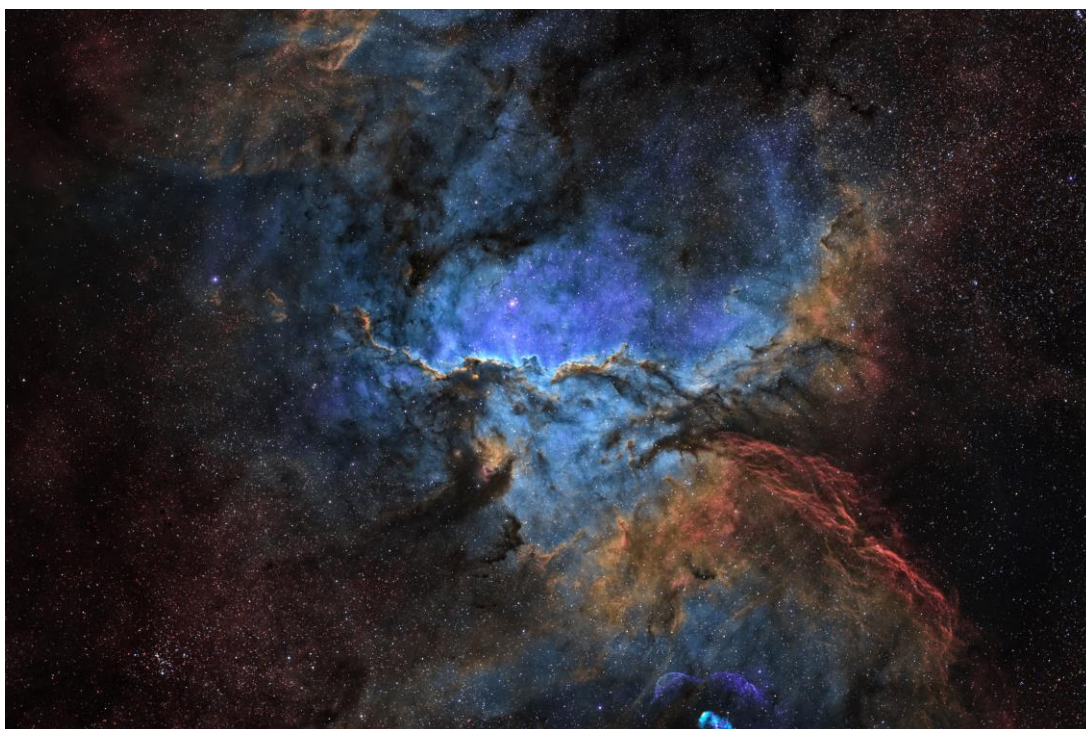
Tyto mladé hvězdy však nejsou první hvězdnou generací v této oblasti. Za svůj vznik vděčí explozím supernov předchozí generace hvězd, které vymetly a stlačily okolní molekulární plyn, což vedlo ke vzniku hvězdných globulí a protohvězd.

Mlhovina se nachází ve vzdálenosti přibližně 4000 světelných let a její průměr se odhaduje na 200 světelných let. „Dračí tlamy“ ve středu snímku dosahují na délku několika desítek světelných let.

Ještě se podívejme na spodní okraj snímku, kde nalezneme jasně modrou mlhovinu NGC 6145. Ta se už nachází v souhvězdí Pravítka a byla vytvořena svítivou hvězdou typu O, asi 40 x hmotnější než naše Slunce. Její stáří se odhaduje na 3–4 milióny let a za přibližně stejnou dobu skončí svůj život výbuchem supernovy. Průměr mlhoviny, kterou obklopuje slabší plynné halo, se odhaduje na 4 světelné roky a leží ve vzdálenosti asi 4200 světelných let. Toto halo se stále rozpíná do mezihvězdného prostoru, kde se sráží s místním materiálem za vzniku emisí záření. Pochází z dřívějších aktivních fází života jasných hvězd.

Obrázek ukazuje oblast ve falešných barvách v Hubblově paletě, která zvýrazňuje emisi atomů síry, vodíku a kyslíku v barvě červené, zelené a modré.

Na samý závěr bychom rádi poděkovali autorovi za nádherný pohled na vesmírnou válku draků, který zaslal do soutěže Česká astrofotografie měsíce, jež se koná pod záštitou České astronomické společnosti. A připojujeme samozřejmě velkou gratulaci nejen k vítězství, ale i ke snímku samotnému.

Autor: Jakub Korbel
Název: NGC 6188 - souboj draků v souhvězdí Oltář
Místo: Namibie
Datum: 22. 5. 2022
Optika: Sharpstar 94EDPH + 0.8x Reducer
Montáž: Rainbow Astro RST-135
Snímač: ZWO ASI 2600MM
Popis: SHO 86x300s, Pixinsight, Adobe Lightroom

Vítězné snímky v jednotlivých měsících a další informace si můžete prohlédnout na <http://www.astro.cz/cam/>.

Za porotu ČAM Marcel Bělík, Hvězdárna v Úpici.